

Sürdürülebilir bir geleceğe doğru minik adımlar projesi

2023 yılında yayımlanan politika raporunda, iklim krizinin etkileriyle yaşayan bir dünyada, toplumsal refahın mümkün kılınması için çocuklara ve gençlere, doğanın yenilenmesine katkı sağlamalarını desteklemek için bilgi ve beceri kazandırmak gerektiğini ifade ediyor.

Çocukların ve gençlerin, yaşadıkları gerçekliği kararlılıkla karşılayabilmeleri için yalnızca gerçeğe değil, aynı zamanda umuda da ihtiyaçları var. Bu noktada, uygulamalı faaliyetler ve rehberlik amacı güden programlar, değişimin araçları olabilecek umudu beraberinde getiriyor.

Sürdürülebilir yaklaşımlara olan ihtiyaç, küresel olarak daha belirgin hâle geldikçe, yeşil düşünce biçimlerini çocukların gündelik akışlarına yerleştirmenin önemi de artıyor.

Evde sürdürülebilirlik

Çocukların sürdürülebilirlik konusunda bilgi sahibi olmaları için günlük yaşamlarına entegre olan aktiviteler, çocukların çevreye duyarlı bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunuyor ve sürdürülebilir bir gelecek için yeşil adımlar atmalarını sağlıyor.

Geri dönüşüm ve atık yönetimi: Çocuklarla birlikte geri dönüşüm kutuları oluşturulabilir. Atıkların ayrıştırılması sürecini kolaylaştırmak için kutuların üzerine kısa, açıklayıcı metinler eklenerek çocukların bu süreçte aktif olarak katılmaları sağlanabilir. Evde kompost yapma konusunda, çocukları bilgilendirmek ve organik atıkların doğal yollarla nasıl gübreye dönüştüğünü deneyimlemek de keyifli bir fikir.

(Devamı Sayfa 2'de)

Küresel güneş enerji sistemi kurulumunda rekor

Güneş Enerjisi Küresel Piyasa Görünümü 2024 raporuna göre, temiz enerji kapasite artışında geçen yıl gerçekleşen 576 gigavatlık sistem kurulumu arasında güneş enerjisi, 447 gigavat ile tüm zamanların rekorunu kırdı. İlave edilen yenilenebilir enerji kapasitesi içinde güneş enerjisinin payı yüzde 79 oldu. Bunu 117 gigavat artış ve yüzde 20 payla rüzgar enerjisi, 7 gigavat ve yüzde 1,2 payla hidroelektrik enerjisi izledi. Diğer kaynakların oranı ise yüzde 0,1 payla 1 gigavat olarak gerçekleşti. (Devamı sayfa 2'de)

Anadolu yüksek orman potansiyeline sahip

Yeni yayımlanan bir araştırma, en kötümser iklim değişikliği senaryosunda bile Anadolu Yarımadası'nın orman potansiyelini koruyabileceğini gösteriyor. Ancak bunun önemli bir şartı, insan etkisini asgaride tutmak ve sığınak görevi görebilecek dağlık alanları korumak.

Türkiye'nin orman kapasitesine ve iklim değişikliğinden ne şekilde etkileneceğine dair dört yıldır devam eden deneyler serisi, yüzyıl sonuna gelindiğinde, Anadolu Yarımadası'nın iklim değişikliğine rağmen orman potansiyelini koruyabileceğini ve hatta yer yer artılabileceğini gösteriyor. Yeni yayımlanan çalışma, değişen iklim koşullarından farklı şekillerde etkilenen bazı türlerin varlıklarını koruyacağına, bazılarının ise yarımada içerisindeki daha uygun alanlara doğru göç edeceğine işaret ediyor. Ancak daha önce beklenenin aksine, model sonuçlarına göre özellikle düşük sıcaklıklara adapte türler için bu göç, öncelikli olarak kuzeye doğru değil, dağlık alanlara doğru olacak.

Ne var ki bu alanların çoğu, kayda değer insan baskısı altında. Üstelik insan etkisi ile iklim değişikliğinin

(Devamı Sayfa 2'de)

Anadolu yüksek orman potansiyeline sahip

bir araya geldiği bir senaryonun sonuçları, içerdği yüksek oranda belirsizlik yüzünden, henüz bilinmiyor. Tam olarak bu nedenle, Anadolu ormanlarının iklim değişikliğine direnme potansiyelini ortaya koyan bu çalışma insan etkisinin yer almadığı koşullarda yapıldı. Çalışmanın sonuçlarının da gösterdiği üzere, küresel ısınmanın artarak devam ettiği bir gelecekte, Anadolu ormanlarını korumanın yolu, insan etkisini en aza indirmekten geçiyor.

Aslında Türkiye, orman zengini kabul edilebilecek bir ülke. Anadolu Yarımadası, coğrafi konumu ve topoğrafik özellikleri sayesinde, hem farklı iklim bölgelerine hem de farklı orman ekosistemlerine sahip. Üç tarafı denizlerle çevrili, yüksek bir plato olan Anadolu; değişken topoğrafyası, deniz etkisi ve dağlık alanlar sayesinde birçok farklı ekosistemi, birbirine komşu olarak barındırabilen çok özel bir yer. Örneğin, ılıman yağmur ormanlarının bulunduğu Doğu Karadeniz'den, bozkırların hakim olduğu İç Anadolu'ya ve yaz kuraklığına dayanıklı, periyodik yangın rejimleri sayesinde yenilenen, kuru çam ormanlarının hakim olduğu Akdeniz Bölgesi'ne kadar farklı ekosistemlere ve dolayısıyla değişik türlere ev sahipliği yapıyor. Ancak yukarıda da bahsettiğimiz gibi bu buradaki ekosistemlerin hemen hemen hepsi, insan baskısı altında. Çoğu da bu baskılar sonucunda doğal yapılarını ve içerdikleri zengin tür kompozisyonlarını yitirme tehdidi altında. İnsan baskısının yanı sıra denkleme bir de iklim değişikliği eklendiğinde, geleceğe yönelik belirsizlikler katlanarak artıyor

Küresel güneş enerji sistemi kurulumunda rekor

Öte yandan, geçen yıl bir önceki yıla göre gerçekleştirilen 447 gigavatlık artış oranı yüzde 87 olarak kayıtlara geçerken, bu artış raporda "sıra dışı" olarak değerlendirildi. 2022'de yıllık artış oranı yüzde 46 olarak kaydedilmişti. Güneş enerjisi, 447 gigavatlık kurulumla tarihi rekor kırdı. Böylelikle, geçen yıl gerçekleşen 576 gigavatlık temiz enerji kapasite artışında güneş enerjisi, 447 gigavatlık kurulumla tüm zamanların rekorunu kırdı. Bu dönemde gerçekleştirilen 3 trilyon dolarlık enerji yatırımlarının yüzde 63'üne denk gelen 1,9 trilyon dolarlık bölümü, temiz enerjide hayata geçirildi. Küresel yenilenebilir enerji ekipman üretimine 200 milyar dolar yatırım yapılırken, bunun yaklaşık 80 milyar doları ise güneş enerjisi için harcandı.

Sürdürülebilir bir geleceği doğru minik adımlar

Bahçecilik: Bahçecilik, çocuklara bitkilerin nasıl büyüdüğünü ve çevreye nasıl bakılması gerektiğini öğretmenin harika bir yolu. Bu yol ile çocuklar, kendi sebzeler ve meyvelerini veya bitkilerini yetiştirerek, doğayla olan bağlarını güçlendirebilir ve doğanın döngüsünü daha iyi kavrayabilirler. Bu süreç, onlara sorumluluk ve başarı duygusu kazandırır.

Sıfır atık hedefiyle yemek planlama: Yemek pişirme sırasında hiçbir atık oluşturmayan bir yemek planı yaparak çocuklarla birlikte sıfır atık hedefi koyulabilir. Bu, tüm malzemelerin kullanıldığı ve hiçbir şeyin israf edilmediği bir süreç olarak planlanabilir.

El işi projeleri: Geri dönüştürülebilir malzemelerden sanat ve el işi projeleri yaparak, çocukların yaratıcılıklarını

sürdürülebilir yollarla kullanmalarını teşvik edilebilir. Örneğin, plastik şişelerden sakslar veya eski gazetelerden kağıt hamuru yapımı gibi projelerle geri dönüşümün önemi vurgulanabilir.

Açık hava aktiviteleri: Doğa yürüyüşleri, park ziyaretleri ve doğal alanlarda yapılan aktiviteler, çocukların doğayı sevmelerini ve doğayı koruma bilincini geliştirir.

Tamir süreçlerine katılım: Bozulmuş veya kırılmış eşyaların tamir etme sürecine çocukları dahil etmek, çocuklara kaynakların nasıl verimli kullanılabileceğini gösterir. Tek kullanımlık ürünler yerine yeniden kullanılabilir ürünler kullanmayı teşvik etmek de bu yaklaşımın benimsenmesine yardımcı oluyor.